

Učinkovit in trajen prenos znanja

Ljubljana, 11. 10. 2023

Učinkovit in trajen prenos znanja

Uvodni nagovor

dr. Boštjan Mali - bostjan.mali@gozdis.si

Ljubljana, 11. 10. 2023

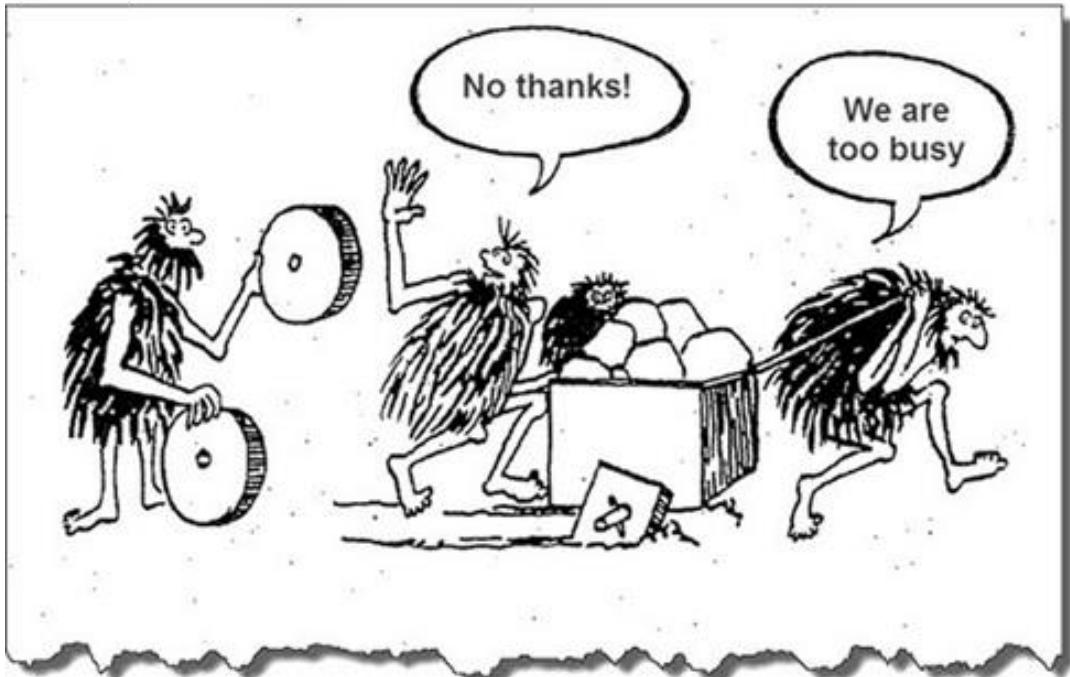

PRENOS ZNANJA

Današnja delavnica bo potekala takole...

- 8:45 – 9:00** Registracija udeležencev
- 9:00 – 9:15** Uvodni nagovor (dr. Boštjan Mali)
- 9:15 – 11:00** Primer dobre prakse prenosa znanja – Gozd eksperimentov (Ajša Alagić)
- 11:00 – 11:30** Odmor
- 11:30 – 13:00** Oblikovanje programa za prenos znanja znotraj lastne institucije – 1. del (Klemen Strmšnik)
- 13:00 – 13:45** Kosilo
- 13:45 – 15:00** Oblikovanje programa za prenos znanja znotraj lastne institucije – 1. del (Klemen Strmšnik)
- 15:00 – 15:15** Ocena izvedbe delavnice in zaključek delavnice

Namen treninga trenerjev „Prenos znanja“

Poglobiti razumevanje procesa prenosa znanja in **okrepiti kapacitete udeležencev za prenos znanja** v okviru lastnih institucij.

Učinkovit in trajen prenos znanja

Primer dobre prakse – Gozd eksperimentov

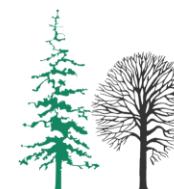
Ajša Alagić - ajsa.alagic@gozdis.si

Ljubljana, 11. 10. 2023

Gozd je najboljša učilnica in igralnica

Ajša Alagić*, Urša Vilhar in Boris
Rantaša

*ajsa.alagic@gzd.si

Predstavitev gozdne pedagogike & primeri dobrih praks

- Predstavitev gozdne pedagogike
- Prednosti in koristi za celostni razvoj otrok
- Gozd Eksperimentov Gozdarskega inštituta Slovenije
- Primeri dobrih praks

KAJ JE GOZDNA PEDAGOGIKA?

- Eden izmed pristopov okoljske vzgoje, ki je povezan z gozdom in našim odnosom z njim.
- Ceni, spodbuja in promovira **gozd kot zdravo in inovativno učno okolje** za učenje na prostem.

GOZD = UČILNICA NA PROSTEM

- Uporablja aktivne izobraževalne metode, ki krepijo medsebojno sodelovanje in spodbujajo znanja o trajnostnem razvoju.

ZAKAJ UČENJE IN IGRA V GOZDU?

the guardian

Access to nature reduces depression and obesity, finds European study

Trees and green spaces are unrecognised healers offering benefits from increases in mental wellbeing to allergy reductions, says report

Hardcastle Crags, West Yorkshire. The study cites research that 26% of England's black and minority ethnic populations visit natural environments less than three times a year. Photograph: Rebecca Cole/Alamy

Arthur Neslen

Tuesday 21 March 2017 14.08 GMT

Decades living closer to trees and green spaces are linked to better health, longevity, and dependant

WORLD
ECONOMIC
FORUM

The Japanese practice of 'forest bathing' is scientifically proven to be good for you

Third party content

Research has shown the health benefits of 'forest bathing', the act of being among the trees.

REUTERS/Denis Balibouse

Written by
Ephrat Livni, Writer, Quartz
Thursday 23 March 2017

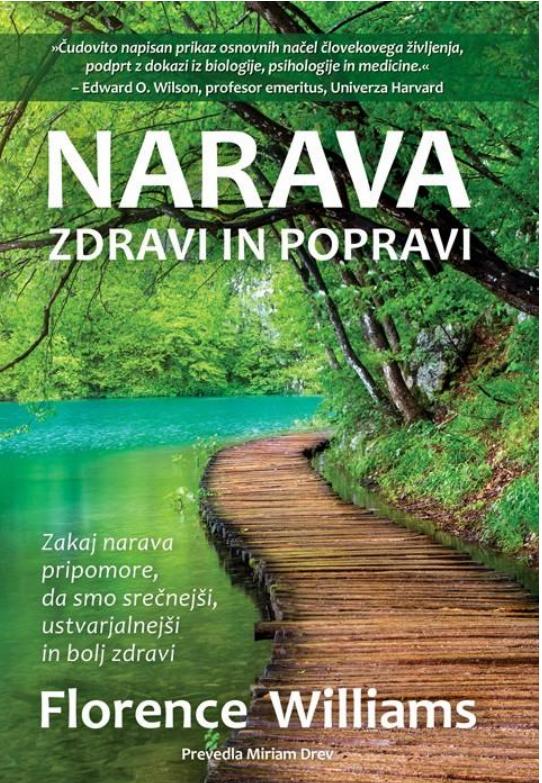
The tonic of the wilderness was Henry David Thoreau's classic prescription for civilization and

the NATURE FIX

*Why Nature Makes Us Happier,
Healthier, and More Creative*

FLORENCE WILLIAMS

»Cudovito napisan prikaz osnovnih načel človekovega življenja, podprt z dokazi iz biologije, psihologije in medicine.«
– Edward O. Wilson, profesor emeritus, Univerza Harvard

POZITIVNI UČINKI GOZDNE PEDAGOGIKE

ZAVOD za GOZDOV SLOVENIJE

GOZDARSKI INŠTITUT SLOVENIJE
SLOVENIAN FORESTRY INSTITUTE

POZITIVNI UČINKI GOZDNE PEDAGOGIKE

Environ Int. 2014 Oct;71:29-35. doi: 10.1016/j.envint.2014.06.002. Epub 2014 Jun 20.

Access to urban green spaces and behavioural problems in children: Results from the GINIplus and LISAplus studies.

Markevych¹, Tiesler CM², Fuerst E³, Romanos M⁴, Dadvand P⁵, Nieuwenhuijsen MJ⁶, Berdel D⁶, Koletzko S⁷, Heinrich J⁸.

Author information

Erratum in

Environ Int. 2015 Sep;82:115.

Abstract

AIM: We investigated whether objectively measured access to urban green spaces is associated with behavioural problems in 10-year old children living in Munich and its surrounding areas.

METHODS: Behavioural problems were assessed in the GINIplus and LISAplus 10-year follow-up between 2006 and 2009 using the Strengths and Difficulties Questionnaire. Access to green spaces was defined using the distance from a child's residence to the nearest urban green space. Associations between access to urban green spaces and behavioural problems were assessed using proportional odds and logistic regression models in 1932 children with complete exposure, outcome and covariate data.

RESULTS: The distance between a child's residence and the nearest urban green space was positively associated with the odds of hyperactivity/inattention, especially among children with abnormal values compared to children with borderline or normal values (odds ratio (OR)=1.20 (95% confidence interval (CI)=1.01-1.42) per 500 m increase in distance). When stratified by sex, this association was only

Coping with add: The Surprising Connection to Green Play Settings

Andrea Faber Taylor, Frances E. Kuo, William C. Sullivan

First Published January 1, 2001 | Research Article

<https://doi.org/10.1177/00139160121972864>

Article information ^

Article Information

Volume: 33 issue: 1, page(s): 54-77
Issue published: January 1, 2001

Andrea Faber Taylor

Frances E. Kuo

Human-Environment Research Laboratory at the University of Illinois, Urbana-Champaign

William C. Sullivan

Human-Environment Research Laboratory at the University of Illinois, Urbana-Champaign

Abstract

Attention Restoration Theory suggests that contact with nature supports attentional functioning, and a number of studies have found contact with everyday nature to be related to attention in adults. Is contact with everyday nature also related to the attentional functioning of children? This question was addressed through a study focusing on children with Attention Deficit Disorder (ADD). This study examined the relationship between children's nature exposure through leisure activities and their attentional functioning using both within and between-subjects comparisons. Parents were surveyed regarding their child's attentional functioning after activities in several settings. Results indicate that children function better than usual after activities in green settings and that the "greener" a child's play area, the less severe his or her attention deficit symptoms. Thus,

Environ Health Perspect. 2014 Dec; 122(12): 1351–1358.

Published online 2014 Sep 9. doi: [10.1289/ehp.1408215](https://doi.org/10.1289/ehp.1408215)

Children's Health

PMCID: PMC4256702

PMID: [25204008](#)

Green and Blue Spaces and Behavioral Development in Barcelona Schoolchildren: The BREATHE Project

Elmira Amoly,^{1,2,3} Payam Dadvand,^{3,4,5} Joan Forns,^{1,2,4,5} Mónica López-Vicente,^{1,2,4} Xavier Basagaña,^{1,2,4} Jordi Julvez,^{1,2,4} Mar Alvarez-Pedrerol,^{1,2,4} Mark J. Nieuwenhuijsen,^{1,2,4} and Jordi Sunyer,^{1,2,4,6}

► Author information ► Article notes ► Copyright and License information [Disclaimer](#)

Wiley Online Library

Search

Could Exposure to Everyday Green Spaces Help Treat ADHD? Evidence from Children's Play Settings

Andrea Faber Taylor, Frances E. (Ming) Kuo

First published: 04 August 2011 | <https://doi.org/10.1111/j.1758-0854.2011.01052.x> | Cited by: 40

Read the full text >

PDF TOOLS SHARE

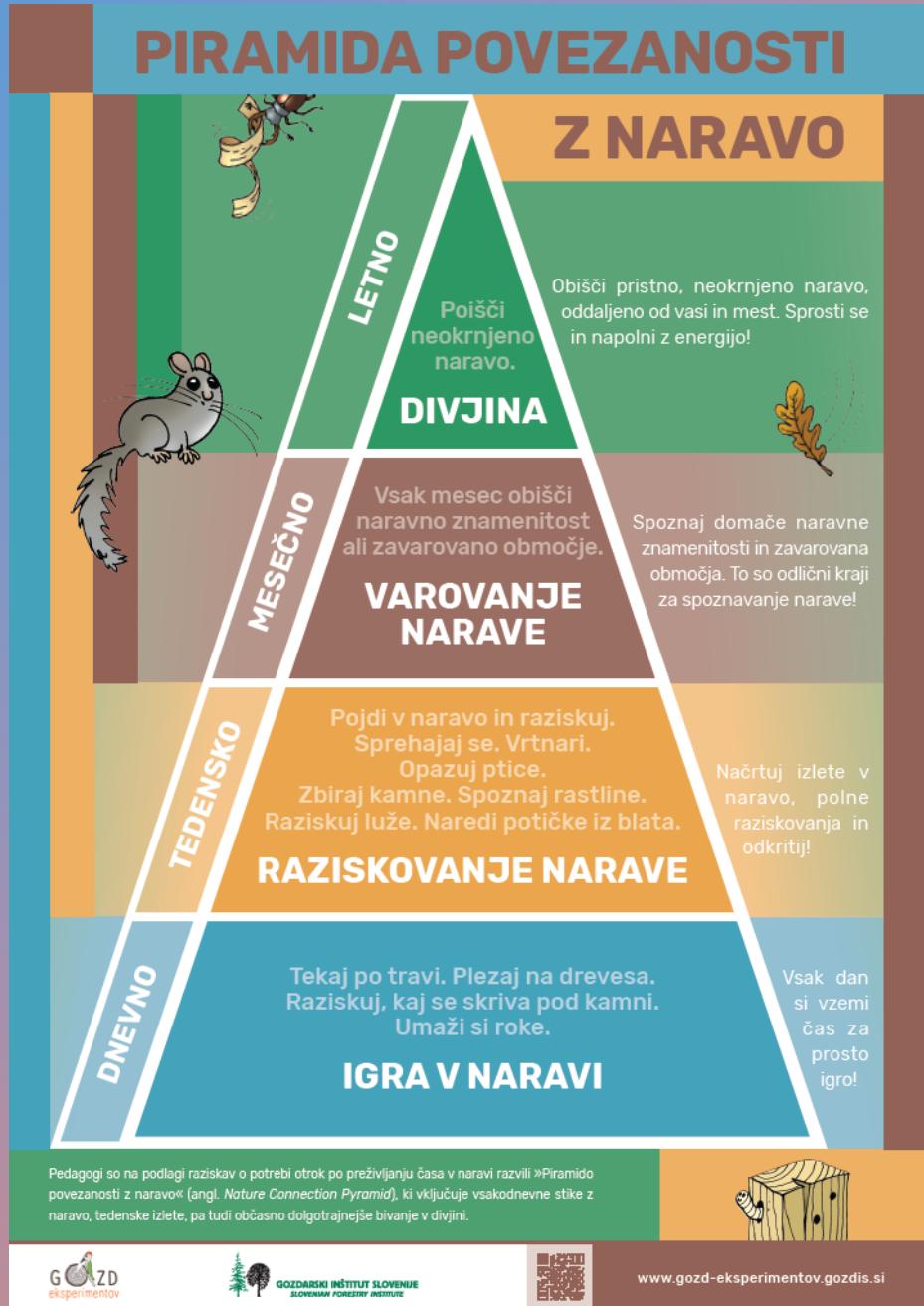
Abstract

Background: An estimated 4.4 million children in the United States suffer from Attention Deficit/Hyperactivity Disorder (ADHD), and most would benefit from a low-cost, side-effect-free way of managing their symptoms. Previous research suggests that after isolated exposures to greenspace, children's ADHD symptoms are reduced. This study examined whether routine exposures to greenspace, experienced through children's everyday play settings, might yield ongoing reductions in ADHD symptoms. **Methods:** Data on 421 children's ADHD symptoms and usual play settings were collected using a national Internet-based survey of parents. **Results:** Findings suggest that everyday play settings make a difference in overall symptom severity in children with ADHD.

POZITIVNI UČINKI GOZDNE PEDAGOGLIKE

- Florence Williams v knjigi "Narava zdravi in popravi":
 - Mogoče pa šole v ZDA ne potrebujajo dodatnih iPadov in priprav na teste; mogoče preprosto potrebujetejo več parov gumijastih škornjev.

- Pedagi so na podlagi raziskav o pozitivnih učinkih preživljanja časa v naravi razvili »Piramido povezanosti z naravo« (angl. Nature Connection Pyramid).
- Vključuje vsakodnevne stike z naravo, tedenske izlete, pa tudi dolgotrajnejše bivanje v divjini.

Priredilo po: Ballentine K., Moloney T., Nature Connection Pyramide,
<https://bellevuetoddlers.files.wordpress.com/2014/10/pyramid.jpg?w=640>

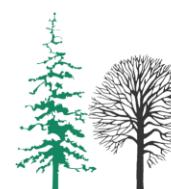
GOZDNA PEDAGOGIKA SE V SLOVENIJI IZVAJA SISTEMATIČNO

- **Gozdarski inštitut Slovenije** -> Gozd eksperimentov
- **Zavod za gozdove Slovenije** – dejavnosti za predšolsko in šolsko mladino (15.000 otrok letno*)
 - Vodenje otrok po gozdu je del javne gozdarske službe.
 - Svetovna dobra praksa (priznano s strani IUFRO).
- **Centri za šolsko in obšolsko dejavnost (CŠOD)**
- **Nevladne organizacije:** Eko šola, Mreža gozdnih vrtcev in šol, Pro Silva Slovenija, Dinaricum ter številne druge organizacije in pobude.

Cilj -> Med šolanjem vsak otrok vsaj enkrat z gozdarjem obišče gozd!

*pred epidemijo COVID-19

GOZDARSKI INŠITUT SLOVENIJE
SLOVENIAN FORESTRY INSTITUTE

The screenshot shows the homepage of the website 'GOZD EKSPERIMENTOV'. At the top, there is a navigation bar with links: DOMOV, KDO SMO, DOGODKI, FOTOALERIJA, BLOG, and PUBLIKACIJE IN PROJEKTE. Below the navigation bar, the main title 'GOZD EKSPERIMENTOV' is displayed in large green letters. A subtitle 'GOZD JE NAJBOLJŠA UČILNICA' is visible. The page features several sections with images and text: 'Kaj je Gozd eksperimentov?' (What is Forest Experiment?), 'DOGODKI IN DELAVNICE' (Events and Workshops), and 'BLOG' (Blog). Each section includes a small image and a 'Več' (More) button.

- **Gozd eksperimentov** smo predana skupina raziskovalcev Gozdarskega inštituta Slovenije, ki delujemo na področju okoljske vzgoje, prenosa znanj in promocije znanosti.
- Naše izobraževalno delo izvajamo po načelih **gozdne pedagogike**, pri tem uporabljam metodologijo Tekočega učenja (ang. *Flow Learning*) Josepha Cornella.

<https://www.gozd-eksperimentov.gozdis.si/>

Skupina raziskovalcev, ki svoje znanje prenaša na širšo javnost na razumljiv, inovativen in igriv način.

Želimo doseči ponotranjenje narave kot vrednote.

Promocija gozdarske stroke in gospodarjenja z gozdovi.

Širjenje splošnega znanja o gozdovih.

Delo z otroci, mladimi in odraslimi.

Vključujoče in povezovalno delovanje in komunikacija.

Zavestno in strokovno delo na gozdnji pedagogiki.

Načela gozdne pedagogike (prevedeno iz dokumenta Common European Strategy on Forest Pedagogy, FCN Subgroup Forest Pedagogy, 2017):

Obravnava vse družbene, okoljske in gospodarske vidike trajnosti.

Spodbuja razumevanje, interakcije in odnose na nivoju človek-okolje v kontekstu trajnega razvoja.

Temelji na znanju o gozdnih ekosistemih in izkušnjah trajnostnega gospodarjenja z gozdovi.

Širi razumevanje in uporabo koncepta trajnostnega razvoja preko trajnostnega gospodarjenja z gozdovi.

Celovit pristop in usklajenost delovanja na mednarodni ravni.

Prispeva k izobraževanju za trajnostni razvoj, spodbuja sodelovanje in medsebojno povezanost vseh, ki se ukvarjajo z okoljsko vzgojo in izobraževanjem za trajnostni razvoj.

Temelji na aktivnih izobraževalnih metodah in pristopih, ki krepijo sodelovanje.

Ceni, spodbuja in promovira gozd kot zdravo in inovativno učno okolje za učenje na prostem in kot vir učenja.

Zajema naravno in kulturno dediščino.

Forest Communication Network - Subgroup-Forest Pedagogics

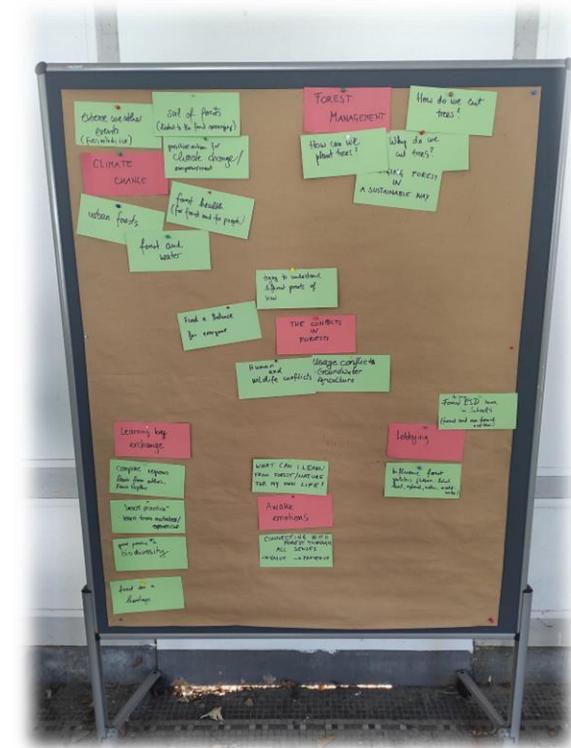
16th European Forest Pedagogics Congress 2022
Zürich, Switzerland, 11th- 13th May 2022

How to learn in and with nature in times of climate crisis? European perspectives and solutions

17th European Forest Pedagogics Congress 2023
Bonn, Germany, 20th- 22nd September 2023

Learning to create together – How can forest related ESD build partnerships and empower people?

<https://www.sharingnature.com/>

HOME OUR STORY TRAININGS NATURE ACTIVITIES FLOW LEARNING RESOURCES JOSEPH BHARAT CORNELL MORE...

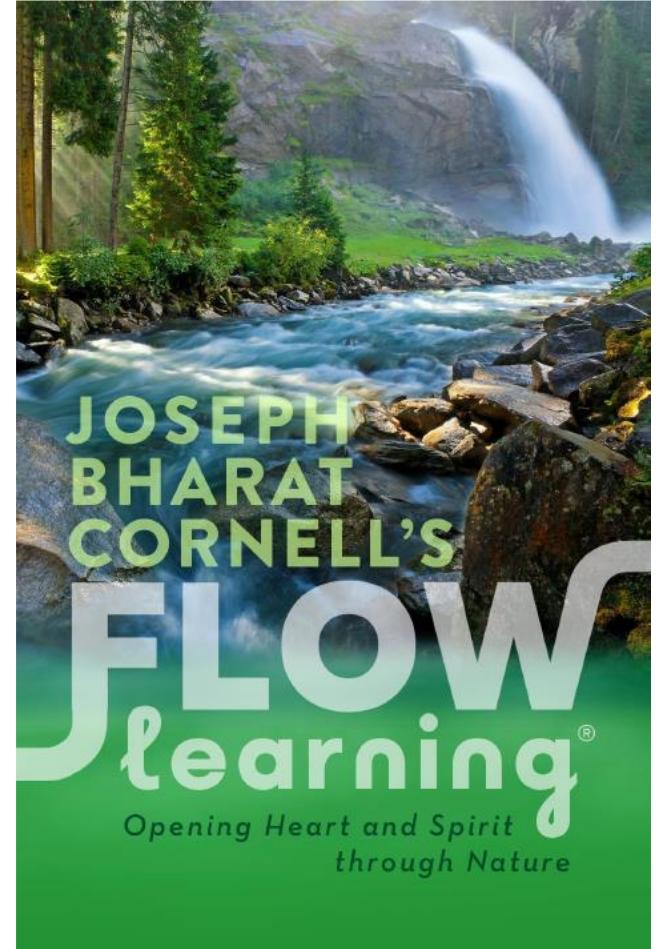
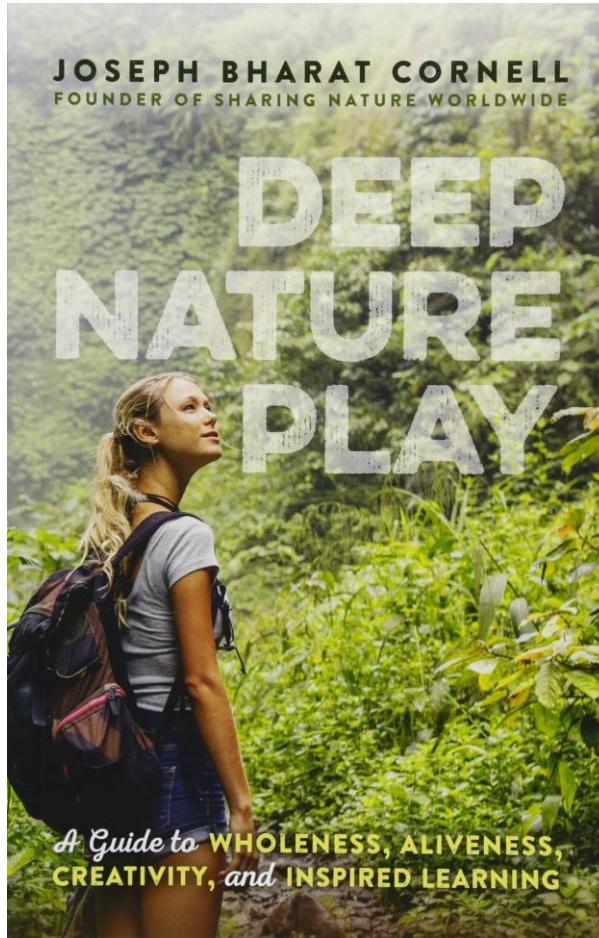
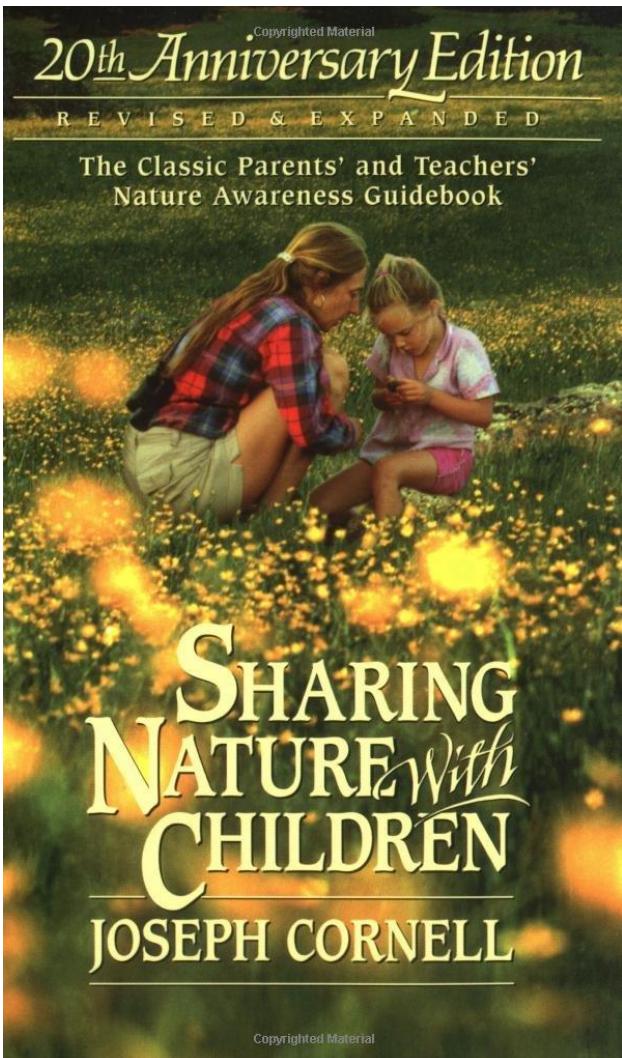
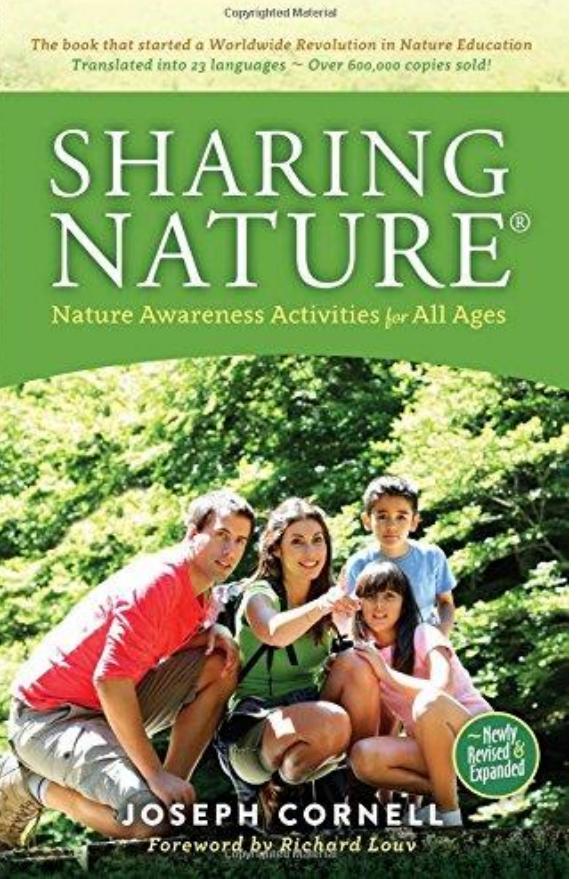
Sharing Nature Worldwide

Dedicated to Helping People of All Ages Deepen Their Relationship with Nature

Sharing Nature is a worldwide movement dedicated to helping people of all ages deepen their relationship with nature

<https://www.sharingnature.com/books.html>

Delavnice za vrtce in šole

Dnevi odprtih vrat Gozdarskega inštituta Slovenije

Seminarji za turistične vodnike

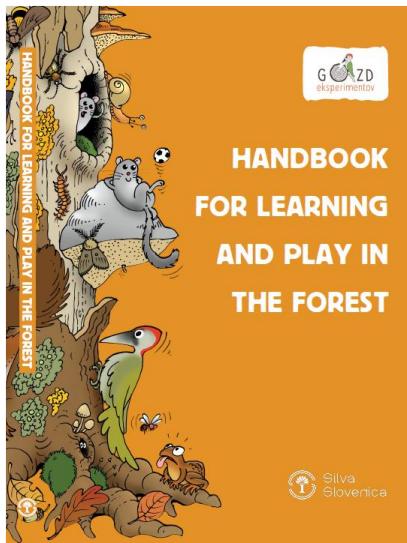
Doživljanje narave
vključuje vse čute,
tudi veliko gibanja.

Seminarji in izobraževanja za pedagoške delavce

Gradiva in publikacije

- Priročnik za učenje in igro v gozdu (2016), zbirka Gozd eksperimentov, Gozdarski inštitut Slovenije, *Silva Slovenica*
- naklada 6.000 tiskanih izvodov & 11.765 ogledov e-knjige v slovenščini,
- 500 tiskanih izvodov & 11.107 ogledov e-knjige v angleščini,
- Predstavljeno > 400 pedagoškim delavcem na > 10 dogodkih
- Ponatis zaradi ogromno zanimanja!

Gradiva in publikacije

- Didaktični programi za gozdno pedagogiko za Vrtec Petra Klepca in Osnovno šolo Cerkno

<http://dirros.openscience.si/lzpisGradiva.php?id=10394>

S časovnim strojem v obdobje jamskega človeka

Urša Vilhar, Kristina Sever

Merjenje dreves za pastirce

Špela Planinšek

Didaktični programi gozdne pedagogike za Vrtec Petra Klepca in Osnovno šolo Cerkno

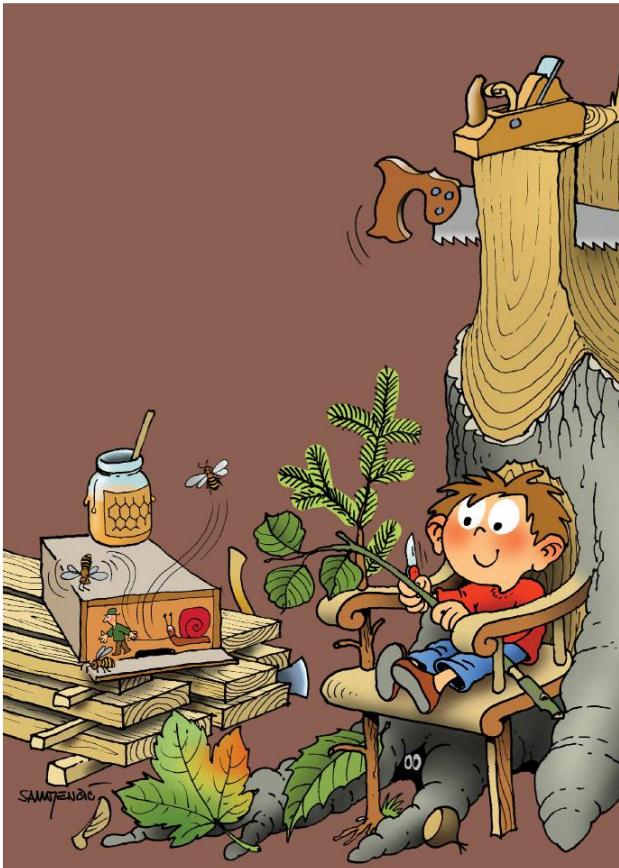

Silva
Slovenica

Gradiva in publikacije

- DIDAKTIČNI PROGRAMI GOZDNE PEDAGOGIKE namenjeni učilnicam v gozdu na Notranjskem

<http://dirros.openscience.si/IzpisGradiva.php?id=14380>

Razstava Notranjski gozdovi

- Razstavo smo pripravile sodelavke Ajša Alagić, dr. Katarina Flajšman, Erika Kozamernik in dr. Urša Vilhar iz skupine Gozda eksperimentov in v sodelovanju z Zavodom za ohranjanje naravne in kulturne dediščine, Jezerski hram.
- Razstava je bila pripravljena v sklopu projekta *LAS Notranjska Po znanje in izročila prednikov v notranjske gozdove*, njen namen pa je interaktivna predstavitev notranjskih gozdov – vse od zgodovinskega gospodarjenja z gozdom do njegovih drevesnih in živalskih prebivalcev. **Trenutno je razstavljena v Jezerskem hramu v bližini Cerkniškega jezera.**

Gradiva in publikacije

- ERASMUS+ Zelena učna okolja: Prednosti učenja v naravi za otroke s posebnimi potrebami

[Zelena ucna okolja brosura slo final.pdf \(gozdna-pedagogika.si\)](#)

http://gozdna-pedagogika.si//?smd_process_download=1&download_id=3341

Green Learning Environments: The Benefits of (Learning in) Nature for Children with Special Educational Needs

Gozdna učna točka "Hrošč rogač"

Na obisku pri hrošču rogaču (gozdis.si)

Informacijska točka Rogač » Mestna občina Ljubljana

Gozdna pedagogika na Golovcu

- Projekt URBforDAN - Upravljanje in raba urbanih gozdov kot naravne dediščine v podonavskih mestih

www.interreg-danube.eu/urbfordan

Bonton v mestnem gozdu

- Projekt URBforDAN - Upravljanje in raba urbanih gozdov kot naravne dediščine v podonavskih mestih

www.interreg-danube.eu/urbfordan

Gozdne učne točke na Golovcu

Projekt URBforDAN - Upravljanje in raba urbanih gozdov kot naravne dediščine v podonavskih mestih

[URBforDAN: gozdne vsebine za otroke » Mestna občina Ljubljana](#)

https://www.youtube.com/embed/snKm_xcYDr8

Gozdni planetarij na Golovcu

- Projekt URBforDAN - Upravljanje in raba urbanih gozdov naravne dediščine v podonavskih mestih

[Gozdni planetarij » Mestna občina Ljubljana](#)
Interreg Danube (interreg-danube.eu)

Tematska pot "V gozd po zdravje"

Projekt URBforDAN - Upravljanje in raba urbanih gozdov kot naravne dediščine v podonavskih mestih

Interreg Danube (interreg-danube.eu)

Tematska pot »v gozd po zdravje«

Projekt URBforDAN
Upravljanje in raba
urbanih gozdov kot
naravne dediščine v
podonavskih mestih

5 krožna tematska potjo »v gozd po zdravje«. Letnina obiskovalcem mestnega gozda Golovec predstavlja blagodenje vpletu mestnih gozdov na naše združbo in dobro počutje. Pri obiskovanju poti smo se opri na raznolikost in lepoto našega mestnega gozda Golovec, ki je razvil gozdne ptiči in aktivnosti za izboljšanje počutja. Uporabljajo jih na Franciji, Švedska, v Franciji in v Luksemburgu.

Pot se dolga približno 2,5 km in poteka po pobodnih poti od Velikega bojičja na Rakovniku mimo Ateliersko-geofizikalnega in vratarskega parka, ter mudi preko Goloveca na Rakovnik. Potek Korpel priporoča, da pot in aktivnost posvetimo od 45 do 60 minut ter jih izvajamo redno dva- do trikrat na teden. Aktivnosti naj sledijo v predlaganem zaporedju.

Interreg Danube Transnational Programme URBforDAN

Mestna občina Ljubljana ZAVOD za GOZDOVJE KORPEL

Naj vaše oči poiščejo mesto, kjer lahko uživate v samoti in miru. Pojdite tja.
Nekajkrat mirno vdihnite in izdihnite.
Sprostite ramena.
Opazujte pokrajino in prisluhnite zvokom okoli sebe.

Poiščite svoje najljubše mesto v okolini, kjer koli.
Ugotovite njegove značilnosti in dovolite, da pozitivno vplivajo na vas.
Vdihnite in začutite, kakšne občutke vam vzbuditi.
Nato izberite podrobnost (vonj, razgled, rastlina, kamen, žival ali občutek), s pomočjo katerega si boste zapomnili to mesto, morda za več let.
Ohranite ta spomin in "spominski ključ" vzemite s seboj.
Spomnite se nanj, vedno kadar želite obuditij prijetne občutke, ki ste jih doživelji na tem mestu.

Naj pokrajina ali podrobnosti okoli vas vplivajo na vaše razpoloženje.
Prisluhnite enemu od zvokov narave, spremenjanju glasov ali tistini.

Predstavljajte si, da lahko Narava na tem mestu sliši vaše misli.
Ugotovite, kakšna sta vaše trenutno razpoloženje in stanje duha ter to šepetajte ali v mislih zaupajte temu mestu.
Občutite, kako se osvobodite vseh skrb.

Naj vaše oči poiščejo mesto, kjer lahko uživate v samoti in miru. Pojdite tja.
Nekajkrat mirno vdihnite in izdihnite.
Sprostite ramena.
Pustite, da spokojnost okolice vpliva na vas.

Nekajkrat mirno vdihnite in izdihnite.
Sprostite ramena.
Opazujte okolico in pustite, da vas očara.
Mirno dihajte.
Občutite, kako se vaše razpoloženje izboljšuje.

Idea

With the idea "»Into the forest for health«", we want to establish a thematic theme trail through the city forest Golovec, where citizens will carry out activities to improve their physical and mental health. In the first phase of the project, we will not modernize paths and make them wider, but rather introduce the existing ones. Introducing the activities, we will rely on the expertise of the forest professorial material, who throughout history have also used the forest as a place for physical and mental health improvement, and especially for therapeutic purposes. They have used it for relaxation, energy and recovery.

About Author

Slovenia is a country in the middle of the European continent, with a population of approximately 2 million people. The capital is Ljubljana, located in the central part of the country. The country has a rich cultural heritage, with many historical landmarks and natural beauty. The people are known for their friendly nature and love for outdoor activities. The country is also known for its excellent wine and food.

Authors Explain

Why did you come up with this competition?

The main idea behind this competition was to encourage people to spend more time in nature, which is essential for our physical and mental health. We believe that by creating a thematic trail, we can inspire more people to explore the forest and engage in healthy activities. We also wanted to highlight the importance of preserving the environment and the role of forests in our daily lives.

What does it mean to you and why do you think it is important to implement it in Slovenia?

We believe that this competition is important because it promotes a healthy lifestyle and encourages people to appreciate the natural environment. It also helps to raise awareness about the importance of forests in our daily lives and the need to protect them. We hope that by implementing this idea, we can contribute to a healthier and more sustainable future for Slovenia.

Purpose, benefits of idea...

The theme trail is intended for all citizens, visitors, tourists and other target groups - the working population, pensioners and tourists. Here, we will also emphasize the importance for pedagogical professionals and the theme trail's potential.

Relaxation activities and forest pedagogical approaches will encourage pedagogical workers to make the theme trail a constant in the implementation of pedagogical work in nature.

URBforDAN - Best Idea Contest 2020 Winner Preserving the green lungs of the city

LJUBLJANA

PRIMERI DOBRIH PRAKS

- Spoznavanje z naravnimi materiali,
umetniško ustvarjanje,
- iskanje hrane,
- priprava domačih zdravil,
- krepitev gibalnih veščin.

Vse to so aktivnosti gozdne pedagogike.

Pomemben je tudi pomen gozda na oblikovanje odnosa do narave in soljudi: spoznavanje zakonitosti narave in življenja naploh, pomen raznolikosti, stalnega spremenjanja, minljivosti, medsebojno sodelovanje, pomoč, prijateljstvo.

OŠ Simona Jenka, Kranj

PRIMERI DOBRIH PRAKS

Micina igralnica,
Vrtec Čriček,
OŠ Matije Valjavca Preddvor

PRIMERI DOBRIH PRAKS

OŠ Valentina Vodnika,
Ljubljana

MREŽA GOZDNIH VRTCEV IN ŠOL

[HOME](#) / MREŽA GOZDNIH VRTCEV IN ŠOL

Od leta 2012 se slovenski vrtci in šole, ki vključujejo v svoj program gozdno pedagogiko, družijo v Mreži gozdnih vrtcev in šol Slovenije. Gre za odprto mrežo, ki se ji lahko vedno pridružite tudi vi! Edina pogoja sta, da so vam blizu potepanja po naravi v neposredni okolini vaše šole ali vrtca, in da radi svoje kreativne ideje in spodbude delite naprej med obstoječe in nove člane. Skupaj smo močnejši.

Gozdni vrtci

Gozdne šole

Za radovedne...

- Ballentine K., Moloney T., Nature Connection Pyramide, <https://images.app.goo.gl/uiz2uhzbzBocBuxF7>
- Browning M. H. E. M., Marion J. L., Gregoire T. G. 2013. Sustainably connecting children with nature – An exploratory study of nature play area visitor impacts and their management. *Landscape and Urban Planning* 119. 104-112
- Burnik B. 2017. Promocija gozda skozi strokovni aktiv, v »GOZD – NAJLEPŠA IN NAJBOLJŠA UČILNICA.« Zbornik mednarodne konference, CŠOD Bohinj, 6. – 8. 10. 2017
- Cheng J C-H, Monroe M C (2012) Connection to Nature: Children's Affective Attitude Toward Nature. *Environment and Behavior* 44. 31-49
- Gornell J. (1994) Približajmo naravo otrokom: vodič k naravi za starše in vzgojitelje. Mohorjeva družba: 139 str.
- Gornell, J. (1998) Veselimo se z naravo: naravoslovne dejavnosti za vse starosti, Mohorjeva družba, 160 str.
- Gornell, J. B. 2018. Deep Nature Play: A Guide to Wholeness, Aliveness, Creativity, and Inspired Learning, Crystal Clarity Publishers Commerce, California, ZDA, 148 str.
- Gornell, J. B. 2021. Flow learning. Opening Heart and Spirit through Nature. Crystal Clarity Publishers Commerce, California, ZDA, 96 str.
- Đrganc, L. 2017. Gozdni mozaik dogodivščin, v »GOZD – NAJLEPŠA IN NAJBOLJŠA UČILNICA.« Zbornik mednarodne konference, CŠOD Bohinj, 6. – 8. 10. 2017
- Gozdni vrtec: http://www.gozdnivrtec.si/_files/userfiles/file/gozdnivrtec/Vrtec%20Čriček%20nova.pdf
- Györek N ED. (2018) Zelena učna okolja: prednosti učenja v naravi za otroke s posebnimi potrebami. Inštitut za gozdno pedagogiko, Kamnik. 26 str.
- Györek N. 2014. Vpliv narave na posamezna področja otrokovega razvoja.
- Györek N. in sod. Otroci potrebujemo gozd. Inštitut za gozdno pedagogiko in Vrtec Antona Medveda, Kamnik, 43-54.
- Györek N. 2015. Gremo mi v gozd. Inštitut za gozdno pedagogiko, Kamnik, 86. Otroške knjige: 3 knjige v 4. jezikih
- Kellert S R (2002) Experiencing nature: Affective, cognitive, and evaluative development in children. (eds), *Children and nature: Psychological, sociocultural, and evolutionary investigations.*, MIT Press, Cambridge, MA, US: pp. 117-151

Za radovedne...

- Kemple K M, Oh J, Kenney E, Smith-Bonahue T (2016) The Power of Outdoor Play and Play in Natural Environments. *Childhood Education* 92. 446-454
- Kocjan in sod. 2018. Gozdarski inštitut Slovenije. Ogrevanje z lesnimi gorivi. Lesni sekanci.
- Kocjan in sod. 2018. Gozdarski inštitut Slovenije. Ogrevanje z lesnimi gorivi. Peleti.
- Korpela K, Savonen E-M, Anttila S, Pasanen T, Ratcliffe E (2017) Enhancing wellbeing with psychological tasks along forest trails. *Urban Forestry & Urban Greening* 26. 25-30
- Maynard T, Waters J (2007) Learning in the outdoor environment: a missed opportunity? *Early Years* 27. 255-265
- McCormick R (2017) Does Access to Green Space Impact the Mental Well-being of Children: A Systematic Review. *J Pediatr Nurs* 37. 3-7
- Planinšek Š., Vochl S. 2017. Kongres gozdnih pedagogov na Norveškem ter kaj imata skupnega gozd in zobna pasta? *Gozdarski vestnik*, 2(75), 114–115. <http://dirros.openscience.si/IzpisGradiva.php?lang=slv&id=6315>
- Selhub E. M., Logan A. C. 2013. Your brain on nature. The science of nature's influence on your health, happiness, and vitality. Collins, Canada, 248.
- Torkar G, Kos M (2021) Do tick-borne diseases affect outdoor teaching in Slovenian preschools? *Ticks and Tick-borne Diseases* 12. 101728
- Vilhar U. in Rantaša B. (Urednika) (2016). Priročnik za učenje in igro v gozdu. Gozd eksperimentov. Silva Slovenica, Gozdarski inštitut Slovenije, Ljubljana, 108 str., <http://dirros.openscience.si/IzpisGradiva.php?id=7342>
- Werkstatt Natur, Avstrijski lovsko izobraževalni center, <https://www.werkstatt-natur.at/>
- Williams F. 2018. Narava zdravi in popravi. Zakaj narava pripomore, da smo srečnejši, ustvarjalnejši in bolj zdravi. Založba UMco, Ljubljana, 367 str.
- [https://greatergood.berkeley.edu/article/item/how to protect kids from nature deficit disorder](https://greatergood.berkeley.edu/article/item/how_to_protect_kids_from_nature_deficit_disorder)
- <https://zastarse.si/zdravje/krivi-smo-starsi-ce-imajo-nasi-otroci-motnjo-pomanjkanja-narave/>

HVALA ZA POZORNOST!

ZAVOD za GOZDOVE SLOVENIJE

GOZD
eksperimentov

GOZDARSKI INŠITUT SLOVENIJE
SLOVENIAN FORESTRY INSTITUTE

Učinkovit in trajen prenos znanja

ODMOR ZA KAVO

Učinkovit in trajen prenos znanja

Praktična vaja – Oblikovanje osnutka programa prenosa znanja znotraj lastne institucije

Klemen Strmšnik, klemen@zavita.si

Ljubljana, 11. 10. 2023

Navodila za praktično vajo

Namen:

Okrepiti kapacitete udeležencev povezane s kakovostnim in učinkovitim prenosom znanja znotraj lastnih institucij

Način dela:

- ✓ Delo v skupinah – po institucijah (največ 4 osebe na skupino)
- ✓ Izvedemo korake 1-3, nato poročanje po skupinah
- ✓ Odmor za kosilo
- ✓ Izvedemo korak 4, nato poročanje po skupinah in diskusija

Navodila za praktično vajo

Cilji oz. koraki:

1. Izbrati problem in z njim povezano vsebino/vsebinski sklop, ki jo/ga bomo prenašali (10 min)
2. Opredeliti in opisati ciljno skupino (15 min)
3. Opredeliti vrsto dogodka, pristop oz. metodologijo in orodja (15 min)

Poročanje po skupinah

4. Pripraviti vsebinski program in izbrati orodja za prenos znanja (30 min)

Poročanje po skupinah in zaključna diskusija

Učinkovit in trajen prenos znanja

Predstavitve skupin in razprava

Klemen Strmšnik, klemen@zavita.si

Ljubljana, 11. 10. 2023

Učinkovit in trajen prenos znanja

ODMOR ZA KOSILO

Navodila za praktično vajo

Cilji oz. koraki:

1. Izbrati problem in z njim povezano vsebino/vsebinski sklop, ki jo/ga bomo prenašali (10 min)
2. Opredeliti in opisati ciljno skupino (15 min)
3. Opredeliti vrsto dogodka, pristop oz. metodologijo in orodja (15 min)

Poročanje po skupinah

4. Pripraviti vsebinski program in izbrati orodja za prenos znanja (30 min)

Poročanje po skupinah in zaključna diskusija

Učinkovit in trajen prenos znanja

Predstavitve skupin in razprava

Klemen Strmšnik, klemen@zavita.si

Ljubljana, 11. 10. 2023

Ocena današnje delavnice

Link:

[https://www.menti.com
/alvcc6w4qbz2](https://www.menti.com/alvcc6w4qbz2)

Učinkovit in trajen prenos znanja

Zaključne misli

Klemen Strmšnik, klemen@zavita.si
dr. Boštjan Mali, bostjan.mali@gozdis.si
Ljubljana, 11. 10. 2023